

117750

Etter at dommen i Høyesterett var fallt, skrev min mann, Vidkun Quisling, til H. M. Kong Haakon at hans sak ikke var tilstrekkelig gransket og på ingen måte helt klarlagt. Videre skrev han at lovligheten av de provisoriske anordninger hvorefter han ble dømt kunne bestrides.

Han skrev: "Jeg er urettferdig og uskyldig dømt, og mange menneskeskjebner er knyttet til min. Hvis en slik urettferdig dom fullbyrdes nu etter at freden og friheten er vunnet tilbake, begås i rettens og fedrelandets navn et justismord. Ikke jeg blir dømt, om jeg lider martyrdøden."

Han ville ikke be om benådning for seg selv, men ba om at det måtte vises mildhet likeoverfor de tidligere NS-medlemmer. Vidkun Quisling skrev til Kongen: "De aller fleste av dem har utviklet ut fra sannt patriotisk sinnelag sluttet seg til den av meg ledede bevegelse og mente det beste for sitt land."

Da jeg vet hvor høyt min mann elsket sitt land og vet at han satte alle sine krefter inn for sitt folk under okkupasjonen, føler jeg det som min plikt å gjøre hva jeg kan for å fremskaffe mest mulig faktiske opplysninger om hans arbeid i denne tid. Jeg føler det også som en plikt å utnytte alt jeg etterlater meg til fortsatt gransking av min manns liv og arbeid, til full belysning av hans innsats før og under okkupasjonen, sett i forhold til høyesterettsdommen.

Undertegnede Maria Quisling, som har den fulle disposisjonsrett over hele min manns og mitt bo i henhold til tidligere opprettet gjensidig testament av 17/1 1944, erklærer herved at det er min siste vilje at det etter min død blir forholdt på følgende måte med min formue og min manns papirer og manuskripter:

1. Med unntak av de nedenfor under punkt 12 nevnte gjenstander skal min gjenværende formue og de papirer jeg har etter min mann og meg selv forvaltes av en komité bestående av følgende medlemmer, som har erklært seg villige:
 1. Med unntak av de under punkt 8 nevnte gjenstander skal den formue jeg etterlater etter at boet er realisert gå til en egen stiftelse, Maria Quislings Stiftelse, for å disponeres til formål som nevnt under punkt 2. Det samme gjelder opphavsretten til min manns bøker og hans såvel som mine egne etterlatte skrifter, brev m.v.
 2. Stiftelsen har først og fremst til formål å forestå og bestride utgiften ved utgivelsen av min manns etterlatte skrifter m.v. så langt de finnes egne til det. Derneft skal stiftelsens midler - såfremt de strekker til - etter styrets nærmere bestemmelse disponeres til formål som kan tjene til oppreisning av min manns navn og minne, således særlig til utgivelse av en bok (eventuelt flere bøker eller publikasjoner) om hans liv og virksomhet og spesielt hans innsats for sitt land under okkupasjonen.
 3. Videre skal komitéen arbeide for oppreising av min manns minne, fremme tiltak som tjener dette formål, og gå inn for utgivelse av en bok om hans liv, idéer og virksomhet, spesielt med sikte på hva han utrettet for folk og land under okkupasjonen så sannheten om dette kommer riktig frem.

4. Komitémedlemmene, hvis verv er ulønnet, skal i tilfelle av frafall av en eller flere, supplere seg selv ved at de gjenværende ved alminnelig flertall velger en eller flere personer som de selv anser skikket til vervet. Dog kan h.r.advokatene J. B. Hjorth og Albert Wiesener aldri bli medlem av komitéen. Det skal føres protokoll med referat fra komitéens møter og beskrivelse av dens arbeid og disposisjoner samt dens utgifter. Hvert av komitémedlemmene såvel som Universitetsbiblioteket skal gis en avskrift av protokollen. Komitéen kan om nødvendig ansette lønnet sekretær. Blant komitéens medlemmer må det såvidt mulig alltid være flertall av tidligere NS-medlemmer.

3. Stiftelsen ledes av et styre på 3 medlemmer. Som medlemmer oppnevner jeg følgende som har erklært seg villige:

Skulle noen av disse falle fra trer i stedet følgende inn som styremedlemmer i denne rekkefølge:

Skulle også disse falle fra, slik at styret får ferre enn 3 medlemmer, skal de gjenværende medlemmer supplere seg ved valg av nytt medlem, eller - hvis de ikke blir enige - nytt medlem utpekes av formannen for Forbundet for sosial oppreising.

Styret skal sørge for gjennomføring av stiftelsens formål etter punkt 2 på beste måte. Stiftelsens midler må anbringes på betryggende måte og undergis betryggende regnskapsføring og regnskapskontroll. Styret fører protokoll over sine møter og vedtak. Vervet som styremedlem er ulønnet. Styret kan om nødvendig anta lønnet sekretærhjelp.

5. Til de formål som er nevnt under punkt 2 og 3 samt til det legat som er omtalt under punkt 7 og 8 disponerer komitéen alene over og forvalter opphavsretten til min manns verker (Universismen, Universistiske strøtanker og andre bøker og notater skrevet av ham) samt de midler som dette måtte innbringe. Det samme gjelder bl.a. følgende brev:

1. Brev fra V.Q. til Jørgen Quisling.
2. Kopi av brev fra V.Q. til Dora Bull.
3. Utkast til brev fra V.Q. til Kong Haakon *etter Høyesterettsdommen, datt på 11/11-59*
4. Erklæringer fra Aastorp, Ålholm og Wiik om at de den 9. mai 1945 leverte Q's arkiv til politiet på Møllergaten 19.
5. Europapakten.
6. Brever fra V.Q. til fru Q. 1945.
7. Om at bebodde verdener finnes utenom jorden.
8. Kopi av brev av 21/5-59 fra fru Q. til statsråd Haugland angående utlevering av V.Q.'s askeurne.
9. Brev fra Justisdepartementet til sogneprest Asle Enger.
10. V.Q.'s dødsattest (jordfestelsesattest) fra sogneprest Ialand av 1/7-59.

Min manns originalmanuskripter skal overlates til Universitetsbiblioteket når komitéen er ferdig med utgivelsen av nevnte ~~verker~~ verker, idet jeg forutsetter at de der oppbevares på en forsvarlig og betryggende måte. Etter utgivelsen skal kopier av originalmanuskriptene være tilgjengelig for enhver i biblioteket, i forskningsøyemed. Likeledes overlates til Universitetsbiblioteket alle papirer vedrørende (min politisak,) min økonomiske sak og alle øvrige papirer etter meg av betydning. Originalen av nærværende testamente overlates til Universitetsbiblioteket når komitéens arbeid er avsluttet. En ~~kopi~~ bekreftet avskrift av testamentet overlates til Legatet, og en annen til Arne Quisling.

4. Med min manns etterlatte skrifter m.v. sikter jeg først og fremst til hans manuskripter om Universismen og Universistiske strøtanker og visse notater som han har skrevet. Videre inngår herunder bl.a. følgende brever og dokumenter:

(Som fru Q's utkast punkt 5)

16. V.Q.'s notatliste
17. V.Q.'s Gode med materialiseringsnotater
18. V.Q.'s skissepilt
19. V.Q.'s brev på Messing 12/11/59

11. Utkast til brev fra V.Q. til Kong Haakon etter Høyesterettsdommen
 12. Kopie av V.Q.'s brev til Kong Haakon hvor han ber om bevaring for sin mann.
 13. Kopie av V.Q.'s dokumenter angående hennes økonomiske sak.
 14. ...

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014

6. De midler som eventuelt forefinnes ved min bortgang (kontanter, leilighet med innbo, samtlige likvide midler) skal i første rekke brukes til utgivelsen av min manns papirer som nevnt i pkt. 5. Når dette er gjennomført og der fremdeles finnes midler, skal arbeidet med de oppgaver som er nevnt under punkt 3 tas opp, så sant komitéen finner dette mulig under de rådende forhold. Hvis ikke, går de gjenværende midler til legatet som er nevnt under punkt 7 og 8.
7. Hvis det fremdeles finnes midler og utgivelsen av min manns verker gir inntekter, skal begge deler gå til et legat. Hvis komitéen anser sitt arbeid for avsluttet, går opphavsretten, honorarretten også over til dette legat.
8. Legatet skal bære navnet "Maria og Vidkun Quislings legat til universitetsutdanning av norsk ungdom og andre som vil ofre seg for vitenskapelig forskning."
9. Hvis min svoger Arne Quisling eller hans datter Lillebeth kommer i økonomiske vanskeligheter, skal de ha adgang til av legatets midler å få god økonomisk støtte.
10. Hvis det viser seg at de gjenværende midler etter gjennomføring av pkt. 2 er helt utilstrekkelig til gjennomføring av pkt. 3 og 7/8, testamenterer jeg disse midler til Arne Quisling, eller i tilfelle han ikke lever, til hans datter Lillebeth.
11. Hvis legat ikke opprettes går opphavsretten over til Universitetsbiblioteket. Det samme gjelder hvis komitéen etter 15 år etter min bortgang ikke har maktet å utgi min manns etterlatte papirer som nevnt i pkt. 5, i første rekke Universismen og Universistiske strøttanker.
12. Følgende gjenstander skal tilfalle nedennevnte personer og institusjoner:
13. Komitéen skal - hvis det ikke allerede er gjort - sørge for at det blir satt opp plate med min manns navn på gravstøtten. Det foreligger utkast til navneinskrripsjon fra arkitekt W. Essendrop. Der foreligger også brev fra formannen i Gjerpen Menighetsråd, K. Eimind, om at rådet ikke har noe å innvende mot at navne inskripsjonen for Vidkun Quisling settes på familiegravstøtten. Askeurnen av min mann ble jordfestet 1.7.1959 på familiegravstedet på Gjerpen kirkegård av sogneprest Asle Enger. Jeg ønsker også å bli begravet (ikke kremert) ved siden av min mann på Gjerpen kirkegård i min svigerfar Jon Quislings familiegravsted. Utgiftene til begravelen tas av formuen. Til vedlikehold av gravstedet avsettes en tilstrekkelig sum, og gravfestet betales for 40 år fremover. Med vedlikehold forståes vanning og stell samt nødvendige reparasjoner av gravsted og gravstøtten.
5. Min manns originalmanuskripter blir når styret har avsluttet sitt arbeid å innlevere til Universitetsbiblioteket hvor jeg forutsetter at de vil bli oppbevart på betryggende måte og at kopier av originalmanuskriptene skal være tilgjengelige for enhver i biblioteket.
6. Hvis stiftelsen, når styret anser sitt oppdrag etter punkt 3, jfr. punkt 2 for avsluttet, fremdeles har midler igjen, skal disse og de rettigheter som tilhører stiftelsen tilfalle Universitetet i Oslo og etter dettes nærmere bestemmelse disponeres til studieutdanning og vitenskapelig forskning innen astronomi og filosofi.
7. Skulle det vise seg at det beløp som etter punkt 1 skal gå til stiftelsen kommer til å overstige kr. , skal av det overskytende beløp inntil kr. tilfalle min svoger Arne Quisling eller, om han er død, hans datter Lillebeth, og eventuelt ytterligere overskytende beløp tilfalle Forbundet for sosial oppreisning.
8. Følgende gjenstander skal tilfalle de her nevnte personer og institusjoner:
9. Fru Q's punkt 13 (dog slik at dette bør påligge testamentsfullbyrderne).

14. Til som testamentfullbyrdere å utføre bobehandlingen (herunder salg av leiligheten med innbo m.v.) ønsker jeg oppnevnt tre personer, hvorav minst en skal være jurist. Minst to av testamentfullbyrderne skal være medlemmer av forannevnte komité.
10. Til som testamentfullbyrdere å utføre bobehandlingen (herunder salg av leiligheten med innbo m.v.) oppnevner jeg:
- Testamentfullbyrderne skal sende avskrift av mitt testamente til stiftelsens styre og Arne Quisling. Etter boets avslutning blir mitt testamente i original - og likeledes mine saksdokumenter - å overlevere til stiftelsens styre for å vedlegges min manns etterlatte papirer.
15. Alle tidligere testamenter er ugyldige.
11. Alle tidligere testamenter er ugyldige.

Vitnepåtegning:

Undertegnede (navn, stilling og bopæl) har idag sammen vært tilstede og i overvær av Maria Quisling og etter hennes ønske undertegnet denne påtegning etter å ha sett at hun personlig har undertegnet dette dokument. (Eller: ...etter at hun overfor oss hadde vedkjent seg sin underskrift på dette dokument), som hun erklærte inneholdt sin siste vilje. Maria Quisling var ved anledningen ved full sans og samling.

(Sted, datum, underskrifter).

Testamentfullbyrdelse

kan etter skifteloven §114 nektes godkennelse hvis de "er ugild eller ikke kan ansees skikket for hvervet, eller hvis den tilbudte sikkerhet ikke ansees tilstrekkelig". Og i så fall overtas boet av Skifteretten. Likeså hvis noen av testamentfullbyrderne faller fra og testamentet ikke har utpekt noen annen. Ugild er den som selv er loddeier eller legatar (medmindre alle loddeiere samtykker), eller "andre særegne omstendigheter foreligger som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet" (Skifteloven §117, jfr. §4). Det bør derfor også oppnevnes varamenn, og helst folk med praktisk juridisk og forretningsmessig innsikt.